

**ALICJA URSZULA IWONA
(KREJČI)
LEWANDERSKA-QUEDNAU
PL/UA/DE**

*Helpmaterialoj por studentoj de AIS SM,
Fako Eŭrologio- S6/3.*

*/... /-parto de prelego kaj saluto okazinta
dum Internacia Konferenco de landoj
situantaj ĉe Danubo.*

*Banja Luka- majo 2009, organizata i. a de
AIS Klerigejo (B k H) kaj Ministerio pri
Sporto kaj Turismo .*

LA RIVERO DANUBO – kiel instruisto de la vivo.

Mi dedicas salutvortojn, al Internacia
Konferenco en Banja Luka (okazinta en majo
2009) kaj ili estis menciitaj je la komenco de
ties Konferenca Libro.

Ili - ne nur estis influata de poezio de Camis,
ĉu identeco kun tiu.ĉi rivero de alia homo,
germana profesoro Michael Albus- sed ili
estas precipe mian propran- jam ne tro klaraj
rememoroj pri loko de mia infaneco- Pokucie
kaj Ukraina- regiono de rivero Prut -kiu poste
estuaras al Danubo.

Ĉarma regiono, pitoreskoj kaj specialaj
kutimoj kun moroj, dancoj /KOŁOMYJKA)
murmurado de riveroj, parolantaj kun ventoj
el montaroj.

RZEKA DUNAJ - jako nauczyciel życia.

Zadydykowałam dla uczestników
Międzynarodowej Konferencji Naukowej
W Bosni i Hercegowinie – Banja Luce (maj
2009) na rozpoczęcie specjalne posłanie oraz
pозdrowienie. Tekst został umieszczony na
początku książki zawierającej materiały
konferencyjne.

Przekazane słowa. nie stanowią tylko odbicie
refleksji poezji Camusa, czy niemieckiego
profesora Michaela Albusa- ale stanowią
retrospekcję moich, już nieco zatartych przez
czas wspomnień z kraju mego dzieciństwa-
Pokucia i Ukrainy, terenu położonego nad
Prutem, rzeką która potem wpada do Dunaju.

Urokliwe tereny, wzgórza i góry, wspaniali
ludzie ze swymi zwyczajami i kulturą,
tańcami i muzyką (znaną kołomyjką) gdzie
szum rzeki łączy się z tajemniczymi
odgłosami dochodzącymi z gór.

En tiu- ĉi regiono mi naskiĝis, la fabelunika pejĵaĝo revenas al mi en miaj songoj- dum la tuta mia vivo.

Pri homoj, kiuj tien naskiĝis oni diras :
Huculoj

Mi kun mia familio devis forlasi tiun regionon.

Neniu demandis nin, ĉu ni volas

Por vojo oni tun povis preni kelkajn pakaĵojn.- kaj per tovaraj vagonoj – oni iris al direkto de Silezio, de tie estis ankaŭ sen pridemando en la samaj kondiĉoj – deportitaj aliaj homoj, kulpaj ĉu ne, pli ofte ne- civiloj , maljunuloj ktp.

Banja Luka- ankaŭ travivis tragedion, kaj ŝpuroj restas en granda loka tombejo. Ili ne havas kolorajn songojn- ili por eterne dormas.

Danubo estas post la Volga, la dua rivero en Eŭropo , havas 2.850 km kaj ĝia surfaco atingas 817.000km/2.

Ĝi elfontas el la Montaroj Ŝvarzvaldo, kaj alfluas al Nigra Maro- kie ĝi formas delton.

Antikvaj Grekoj- nomis ĝin Istria. Tiun-ĉi nomon adoptis Romanoj , kaj mencisi riveron- Hinster.

La nuna nomo, eliras de periodo de keltoj, kiam oni nomis riveron „DANUBIAS“ aŭ „Danuvius“.

En la posta periodo evidentiĝos ke Danubo kaj Istros estas la nomo de la sama rivero.

Bazite sur la kelta nomo de rivero, oni nun uzas en diversaj landoj nomon : Donau en Germanio, Dunaj en Ĉeĥio , Slovakio, Pollando, Rusio kaj Ukrainio, Duna en Hungario, Dunav en Serbio, Kroatio, kaj Bulgario, Dunarea en Romanio, kaj en esperanto- Danubo.

W tym bajkowym regionie- urodziłam się i często wraca do mnie w snach, przez całe moje życie.

Ludzi tam urodzonych nazywa się Hucułami. Ja i moja rodzina, zostałam zmuszona do opuszczenia tamtych stron.

Nikt nikogo nie pytał, czy chce czy nie chce.

W podróż pozwolono wziąć kilka tobołków, a potem była długa i żmudna droga w bydłęcych wagonach. Kierunek- Śląsk. Ze Śląska inny transport z ludnością kierowany był do Niemiec, nikt nie oceniał czy ktoś zawinił czy nie, wśród wychodźców byli cywile- starsi ludzie i dzieci.

Banja Luka też przeżyła swą tragedię, a ślady zostały na pobliskim cmentarzu. Pograżeni w wiecznym śnie ludzie nie mają kolorowych snów.

Dunaj znajduje się po Wołdze, na drugim miejscu spośród europejskich rzek. Jego długość wynosi 2.850 km a powierzchnia sięga 817.000km /2 .

Dunaj wypływa z Gór Szwarzwaldu a kończy swój bieg, wpływając do Morza Czarnego- gdzie przy ujściu tworzy deltę.

Starożytni Grecy, dla określenia tej rzeki- posługiwali się nazwą : rzeka Istria. Przyjmując tę nazwę Starożytni Rzymianie- zmienili jej wymowę na Histria (Hinster) Obecna nazwa przyjęła się w okresie celtyckim, gdzie określano ją jako Danubas czy Danuwjusz.

Niektorzy przeszłości - mylili pojęcia uważając, że istnieją dwie rzeki- a nie dwie nazwy tej samej rzeki.

Przyjmując za podstawę nazwę celtycka, obecnie rzeka nazywa się bardzo podobnie. A zatem Niemcy- mówią że Donau, Czesi, Polacy, Sowacy, Rosjanie i Ukraińcy- Dunaj, Węgrzy- Duna, Słowianie płd.- tj Serbowie, Chorwacy, Bułgarzy- Dunav, wg Rumunów u nich płynie Dunqrea- a esperancja zgodziła się na nazwę – Danubo.

Plej gravaj alfluoj de Danubo estas :
Inn, Drawa, Morava, Cisa, Aluta, Sereto
Kaj memkompreneble- ne nur por mi Pruto.
La rivero Prut (o) fluas tra Ukrainio,
Moldavio kaj Romanio - kaj aliras al
Danubo.

Plej gravan funkcion plenumas Danubo- kiel
rezervujo de akvo ĉe la Rheina Kanalo
, kreanta la faman kanalon – Rehn, Main-
Danubo, kaj per tiu ĝi estas la ligo inter
(Nordsee- Sjevernog, kaj al Nigra Maro.

Surbaze de forto de energio de rivero Danubo,
oni konstruis plej konatan kaj grandan
elektrejon en Fera Toro (Zelezna Brama)
Ĉe la rivero Danubo estis konstruistaj
Gravaj ĉefurboj, kiel Vieno, Bratislava,
Budapesto kaj Beogrado.

Tamen la Danubo- estas ne nur la akva vojo,
ponto kaj ligo inter nacioj kaj landoj.

La rivero Danubo estas ankaŭ la granda
simbolo kaj bildo de la vivo., amo kaj
respekto toleremo inter diversaj nacioj, homoj
vivantaj en diversaj landoj, kun alia kulturo
kaj eĉ religiaj kredoj. Aŭ se aperas problemoj,
povintus helpi instrui kaj eduki kiamaniere
plenumi la necesajn rolojn.

La franca verkisto Albert Camis(1913- 1960)
Iam diris, ke la homoj dum la vivo kaj laboro,
nur serĉas, kelkajn bildojn, kiujn poste eterne
en propra koro konservas.

La rivero estas ĝuste tiu bildo (la same mi
konstatis je la komenco de mia saluto- kaj
konstatas ĉiam).

La rivero havas la finon, kaj la fonton.
La rivero havas la fonton.
La rivero havas du punktojn.

La rivero havas la foriron.

Najważniejszymi dopływami Dunaju- są:
Inn, Drawa, Morawa, Cisa, Aluta, Sereto
No i oczywiście- nie tylko dla mnie
najważniejszą rzeką(dopływ)- stanowi Prut.
Prut przepływa przez Ukrainę, Mołdawię i
Rumunię i tam wpływa do Dunaju.

Na ogół podaję się, że Dunaj stanowi-
pomost.- połączenie dwóch mórz- a głównie z
Morzem Czarnym- poprzez kanał Rhein-
Main (Mainz)

Wykorzystując energię wodną, wybudowano
na Dunaju ,największą i najważniejszą
elektrownię rzeczną (w Żelaznej Bramie)
U stóp Dunaju założono najwspanialsze ze
stolic państw- w Europie, takie jak :
Wiedeń, Bratysława, Budapeszt czy Belgrad.

Jednak Dunaj spełnia nie tylko rolę
wodnego połączenia- drogi pomiędzy
krajami i narodami.

Dunaj- rzeka, to też symbol płynącego życia,
upływu czasu- szacunku i tolerancji,
która łączy- a nie dzieli różne nacje, narody,
kultury i religie..

Albo powinna pomóc i nauczyć jak te role
spełniać.

Sławny francuski pisarz- Albert Camis
(1913-1960) niegdyś stwierdził , że
przez całe swoje łowiek kolekcjonuje i
rejestruje kilka obrazów – odbic
rzeczywistości i na zawsze zachowuje je w
swoim sercu.

Rzeka (ukochana) często stanowi taki obraz
(to samo potwierdziłam na wstępie mego
wystąpienia)i z tym się zawsze zgadzam .

Każda rzeka ma swe źródło i ujście (koniec)
Rzeka ma zawsze gdzieś swoje źródło.
Każda rzeka ma dwa punkty-początek i
koniec. (źródło i ujście)

Każda rzeka szybko płynie przed siebie.

La rivero fluas, rapide antaŭen.
La rivero fuante ne havas ŝtopadon.
La rivero ekzistante neniam staras .

La rivero aperas sub la tero kaj forkuras al maro.

Estas sendube, ke ĝia ekzistado simbolas preskaŭ vivekziston de ĉiuj el ni.
La rivero estas bildigo de niaj sonĝoj kaj revoj
Kaj simbolas ĉiujn religiojn kaj ĉiam la rivero aspektas kiel granda, simbola vojo.

Ankaŭ en vivo kaj historio de popoloj kaj nacioj ĝi kreas ligon kaj simbolon.

Riveroj ligas la landojn, popolojn kaj religiojn.
Sen riveroj- sen akvo neniuj ekzistu.
Sen akvo ne eblas vivo.

La riveroj ofte oni kunmetas kun ne nur landoj, sed homoj – konkretaj homoj.
La kurado de rivero, estas kiel kuranto de homa vivo, ĉiam antaŭen- ĝis la fino- alfluo al maro.
La riveroj simbolas komencon kaj finon de popoloj.

Danubo fariĝis amo kaj simbolo por diversaj nacioj .
Tio estas magika simbolo.
Tio estas magio de amo kaj forto- ĝi estas:
Amo kaj paco.
Ĝi celas ligi la manoj de ĉiuj oĝantoj en komuna paca- frateca ĉirkaŭpremo.
-por niaj infanoj, por bono de nia Mondo.
Por bonfarto, sekureco kaj stabiliziga ekzistado de la- MONDO.

Demandoj :

Menciu plej GRAVAJN LANDOJN KAJ ŜTATOJ -ligitaj kun Danubo.

Kiaj famaj kaj gravaj riveroj ekzistas en via

Rzeka płynąc nigdy się nie zatrzymuje.
Jej wody nigdy nie stoją w miejscu.

Rzeka wypływa spod ziemi i spływa do morza.(swego morza.)

Nie ma wątpliwości, że rzeka jest symbolem ludzkiego życia.
Odzwierciedla nasze sny i marzenia.

Symbolizuje wszystkie religie - jest symbolem wielkiej drogi ludzkiej.

Łączy jako symbol magiczny narody i plemiona.

Rzeki łączą w przenośni i rzeczywistości kraje, narody i religie.
Nie ma bez wody możliwości ekzystencji.
Bez wody nie ma - nie może być życie.

Rzeki- często kojarzą się z konkretnymi osobami.
Bieg rzeki- przypomina bieg ludzkiego życia.

Rzeki symbolizują początek powstania i koniec plemion i narodów.

Wielki i potężny Dunaj- jest miłością i własnością, wielu z nas .
To magiczny symbol.
Jest to potęga miłości i pokoju.

Celem jest stworzenie miłości i połączenie ludzi w pięknym braterskim uścisku , dla dobra przyszłych pokoleń- naszych dzieci
Dla dobra i bezpieczeństwa świata

lando? Ĉu vi povas rakonti pri iu historia evento, legendo, tradicio?

Kiujn vi konas (3) plej gravajn riverojn en Eŭropo? - en mondo?

Kial en antikveco oni fosas per riveroj aŭ konstruas sidejoj sur akvo?

Kion vi konas pri plej populara - danuba urbo - Vieno?

Plej fama kaj simbola batalo - apud Vieno? Kiu verkis la muzikartojn pri Danubo?

Menciu nomon de verkisto(j) kaj titolon de verko? - la naciecon de aŭtoroj.

Konata muzika formo - ligita kun Vieno? Kiu estas la nuna posteulo de tradicio de Viena - Orkestro?

Vieno estas la ĉefurbo de ... priskribu la landon.

Ĉu vi povas priskribi la diferencon Inter Germanio kaj Austrio?

Kiuj landoj apartenis al Austro - Hungara Monarkio, nomo de lando, nomo de ĉefurbo

Kia estis la historio de Bosnio kaj Hercegovino? - ĉefurbo? Sidejo de AIS klerigejo?

Kiam kaj kiu fondis AIS SM. Vivpriskiribo de San Marino (Kroate devena). I. Lapenna?

Kiu estis prof Otto Pancer - el Kroatio? (diru la mallongan informon pri li.)